གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2025ལོའི་ཟླ་9ཚེས་16 2

ཇུས་འགོད་པ། བསོད་ནམས་ཆོས་སྐྱིད།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། བཀྲ་ཤིས།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་་
ཚུལ་འབྱོར་གསལ།དགེ་རྒན་དུས་ཆེན་ཐེངས་41པ་་་་
འཆར་ལ་ཉེ་བའི་ཟླ་9ཚེས་8ཉིན།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་་་་་་་་་
ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ལྷ་སར་སློབ་་་་་་་་་
གསོའི་ལས་དོན་ལ་བརྟག་ཞིབ་དང་དགེ་རྒན་གྱི་འཐུས་་་
མིར་འཚམས་འདྲི་གནང་ཞིང་།ཁོང་གིས།རང་སྐྱོང་་་་
ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཚབ་ཞུས་ནས་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་དགེ་རྒན་དང་སློབ་གསོའི་ལས་་་
དོན་པར་དུས་ཆེན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་སྨོན་འདུན་དང་ལྷག་་་་་་
བསམ་ཟོལ་མེད་ཀྱི་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་རེད།ཁོང་་་་
གིས།སློབ་གསོ་དང་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་་་་་
ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་མཛུབ་སྟོན་གལ་ཆེན་སློབ་སྦྱོང་་་་་
དང་ལག་བསྟར་ནན་ཏན་དང་།ཏང་གི་སློབ་གསོའི་་་་་་
བྱེད་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར།སྤྱོད་བཟང་
མི་སྐྱོང་གི་རྩ་བའི་ལས་འགན་དོན་འཁྱོལ་བཅས་བྱས་་་་་་
ནས།ཀུན་སྤྱོད་དང་།ཤེས་རིགལུས་རྩལ།མཛེས་་་་་
དཔྱོད།ངལ་རྩོལ་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་་་་་
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན་པ་དང་ཤུལ་འཛིན་་་་
པ་གསོ་སྐྱོང་ཧུར་ཐག་བྱས་ཏེ།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་་
མཐུན་ཚོགས་པ་མཉམ་དུ་འཛུགས་སྐྲུན་དང་མཛེས་་་་་་་་
སྡུག་ལྡན་པའི་བོད་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་རྩོམ་ཆེད་ལེགས་་་་་་
སྐྱེས་སྔར་བས་ཆེ་བ་འབུལ་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་་་་་་་་་་་
གནང་བ་རེད།
སློབ་གསོས་བོད་ཀྱི་ད་ཆ་དང་འབྱུང་འགྱུར་་་་་་་་་་་
གཏན་འཁེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་་་་
ཀྱིས་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ལ་ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་་་་་་་
བྱས་ནས་སློབ་གསོའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་དང་ཕན་འབྲས་་་
ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་འདུ་འགོད་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད།
“ཁྱེད་ཚོ་དུས་ཆེན་སྤྲོ་པོ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་གི་་་་་་་་་་
ཡིན”ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ལྷ་ས་པེ་ཅིང་སློབ་འབྲིང་གི་་་་
དགེ་རྒན་གྱི་འཐུས་མི་མིག་དམར་ཕན་ཐོགས་དང་ཀྲང་་་
ཧྲན་ཡུས་ལ་འཚམས་འདྲི་གནང་བ་དང་།ཁོང་ཚོའི་་་་་་
ལས་ཀ་དང་འཚོ་བའི་གནས་ཚུལ་བཀའ་འདྲི་ཞིབ་ཕྲ་་་་་་
གནང་བ་མ་ཟད།ཁོང་ཚོས་བློ་རྩེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་སློབ་་
ཁྲིད་མི་སྐྱོང་དང་རྩ་གསོ་བློ་སྦྱོང་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་ཤེས་ལྡན་་་་
པ་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་རེད།ཝང་་་་་
ཅུན་ཀྲེང་གིས་དགེ་རྒན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སློབ་ཁྲིད་་་་་
བྱས་ནས་དོགས་གནད་སེལ་མཁན་ཞིག་རེད།སླད་་་་་་་་
ཕྱིན་རྒྱ་ཆེའི་དགེ་རྒན་དང་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་པས་མི་་
བཟང་གསོ་སྐྱོང་གི་རྩ་བའི་ལས་འགན་ལག་བསྟར་དོན་་་
འཁྱོལ་གྱིས་དགེ་རྒན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་འཛུགས་སྐྱོང་གི་སྣེ་་་་་་
འདྲེན་པ་དང་།སློབ་གསོ་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་སྣེ་ཁྲིད་པ།སློབ་
མ་འཚར་ལོངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་བཅས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་་
ཀུན་སྤྱོད་དང་།ཤེས་རིགལུས་རྩལ།མཛེས་དཔྱོད།

ངལ་རྩོལ་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་་་་
རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྲུན་པ་དང་ཤུལ་འཛིན་པ་གསོ་་་་་་་
སྐྱོང་ཤུགས་ཆེན་བྱ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
མིག་དམར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཕ་བློ་བཟང་ཡང་སྔོན་མ་དགེ་་
རྒན་ཡིན་ཞིང་།ཕ་དང་བུ་མོ་མི་རབས་གཉིས་ཀྱིས་་་་་་་་་
གཅིག་རྒྱུན་གཅིག་གིས་འཛིན་ཏེ་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་་་་་་་་་་་་་་
བསྒྲིམས་ནས་སློབ་མ་གསོ་སྐྱོང་ལས་ལ་གཞོལ་བ་ཤེས་་་་་་
རྟོགས་བྱུང་རྗེས།ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ཁོང་ཚོར་སློབ་་་་་་་
གསོའི་བྱ་གཞག་ལ་མུ་མཐུད་དགའ་ཞེན་དང་བརྟན་་་་་་་
སྲུང་བྱས་ཏེ།སློབ་མ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བའི་ཐེམ་སྐས་ཡག་་
པོ་བྱས་ནས་སློབ་གསོ་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་་་་་་
གཏོང་བའི་ཁྲོད་དུ་སླར་ཡང་བྱས་རྗེས་གསར་པ་འཇོག་་་
དགོས་པའི་སྐུལ་ལྕག་གནང་བ་རེད།
བརྟག་ཞིབ་དང་འཚམས་འདྲི་གནང་རིང་།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ནན་བཤད་གནང་དོན།སློབ་གསོ་་་་
ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཇུས་ཆེན་དང་ཏང་གི་ཇུས་ཆེན་རེད།
དེས་ན་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་དང་།སྡེ་ཚན་ཁགལྷག་པར་དུ་སློབ་གསོའི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱིས་ཞི་ཅིན་་་་་་་
ཕིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པས་ལས་དོན་སྤྱི་ཡོངས་་་་
ལ་གཅིག་འདོམས་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས“གཏན་་་་་་
འཁེལ་གཉིས”ཀྱི་ཐག་གཅོད་རང་བཞིན་གྱི་དོན་སྙིང་ལ་
གོ་བ་གཏིང་ཟབ་ལོན་པ་དང་།“འདུ་ཤེས་བཞི”ཟབ་་་་
ཏུ་གཏོང་བ།“གདེང་ཚོད་བཞི”བརྟན་དུ་གཏོང་བ།
“སྲུང་སྐྱོང་གཉིས”ཐུབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།མི་ཇི་འདྲ་་་་་
ཞིག་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་།མི་ཇི་ལྟར་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་་་་
པ།སུའི་ཆེད་དུ་མི་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྩ་བའི་་་་
གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ།སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་སློབ་་་་་་་
གསོའི་མ་ལག་མགྱོགས་མྱུར་འཛུགས་གཏོད་དང་།
ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་་
ལུགས་བྱ་གཞག་གི་འཛུགས་སྐྲུན་པ་དང་ཤུལ་འཛིན་པ་་་
གསོ་སྐྱོང་ཧུར་ཐག་བྱས་ནས།བོད་ཀྱི་ཡུན་རིང་བདེ་་་་་་
འཁོད་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་ཤེས་་་་་་་
ལྡན་པ་དང་རིག་སྟོབས་ཀྱི་འདེགས་སྐྱོར་ཆེན་པོ་མཁོ་་་་་་
འདོན་བྱེད་དགོས།སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་་་་་་་་་་་་
གཉེར་ཁ་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།ཏང་གི་་་
བྱ་གཞག་ལ་ཤུལ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཏང་གིས་བོད་དུ་
ཡུན་རིང་སྲིད་འཛིན་པར་དམིགས་ནས་བསམ་བློ་ཆབ་་་་
སྲིད་ཀྱི་སློབ་ཚན་དང་ཏང་གི་གསར་གཏོད་རིགས་པའི་་་
གཞུང་ལུགས་ལ་དུས་མཉམ་དུ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་སློབ་མར་་་་་་་
བསམ་བློ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཏོང་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་་་
བརྒྱབ་ནས་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་།ཀྲུང་གོ་གསར་པའི་ལོ་
རྒྱུས།སྒྱུར་བཅོས་སྒོ་དབྱེའི་ལོ་རྒྱུས།སྤྱི་ཚོགས་རིང་་་་་་་
ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས།ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་འཕེལ་་་

རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོའི་ལས་་་
དོན་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་བ།སློབ་མས་གོ་ཐུབ་པའི་སྐད་ཆ་་་་
དང་མཐོང་དགའ་ཉན་སྤྲོའི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ནས་དུས་་་་
རབས་གསར་པའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཡག་པོ་བཤད་དེ།
རྒྱ་ཆེའི་གཞོན་ནུ་ལོ་ཆུང་ལ་བློ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ངང་་་་་
ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་།ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་ཚོར་
བ།ཏང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་་་་་
དགོས།ལྟེ་བར་དམིགས་པ་དང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཞབས་་་་་་་
འདེགས་ཞུ་དགོས་ཤིང་།བོད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་་་
ལ་འཕྲད་པའི་དུས་བབ་གསར་པ་དང་ལས་འགན་་་་་་་་་་་
གསར་པ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་་
པར་བྱེད་པ་དང་།མི་འབོར་དང་།མི་སེམས།ཤེས་་་་་
ལྡན་པ་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་་་
ཀྱི་སློབ་གསོའི་ནུས་པ་གལ་ཆེན་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་་་
བྱེད་པ།སློབ་གསོ་དེ་ཉིད་མི་འབོར་གྱི་བྱང་ཚད་མཐོ་་་་་
བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་འདུ་འགོད་ཅིག་ཏུ་བརྩི་་་
བ།མི་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་དང་ཤེས་ལྡན་པ་གསོ་སྐྱོང་་་་་་
བྱེད་པའི་ཁྲོད་ཁུར་བའི་སློབ་གསོའི་འགན་འཁྲི་གལ་་་་་་་
ཆེན་འདོན་སྤེལ་ཡག་པོ་བྱེད་པ།རང་འགུལ་ངང་དེང་་་
རབས་ཅན་འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་བླང་བྱ་དང་འཚམ་པ་་་་་་་་་་་
བཅས་བྱས་ཏེ།བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་་་་་་་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཞབས་འདེགས་ནུས་ལྡན་ཞུ་བའི་སློབ་་་་་་་
གསོའི་ནུས་པ་རྒྱུན་མཐུད་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།མི་་་་་་་་་་་
དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་བློ་་་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་དང་།སློབ་གསོ་ཕྱོགས་བསྡུས་སྒྱུར་་་་་་་་
བཅོས་ཟབ་གཏོང་།སློབ་གསོའི་ཐོན་ཁུངས་ཚན་རིག་་་་
དང་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་བཀོད་སྒྲིགབོད་ལྗོངས་འཛིན་་
གྲྭའི་གྲུབ་ཚུལ་ལེགས་སུ་དང་བོད་ལྗོངས་འཛིན་གྲྭའི་་་་་་་
སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།རྨང་གཞིའི་སློབ་གསོ་རྒྱ་་་་་་
བསྐྱེད་ལེགས་གཏོང་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་་་་་་་
ལག་བསྟར་ཤུགས་ཆེན།སློབ་གསོའི་སྤྱི་པའི་ཞབས་་་་་་་་
ཞུའི་སྤུས་ཚད་དང་ཆུ་ཚད་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མཐོར་་་་་་
གཏོང་།མི་དམངས་བློ་ཡིད་ཚིམ་པའི་སློབ་གསོ་ལེགས་་་
གཉེར་བཅས་བྱས་ནས།སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་འཕེལ་་་་་
རྒྱས་ཀྱི་ཕན་པ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་དེ་བས་མང་བ་
དང་དེ་བས་དྲང་གཞག་ངང་ཐོབ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་་་་་་་་་་་
གཏོང་དགོས།རྒྱ་ཆེའི་དགེ་རྒན་ཚོས་སློབ་གསོ་མཁས་་་་
ཅན་གྱི་སྙིང་སྟོབས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་དང་ཡང་དག་་་་་་
པའི་སློབ་གསོའི་སྟོན་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས་
ཤིང་།རྣམ་དག་གི་བློ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་མི་ཚེའི་སྣེ་ཁྲིད་པ་་་
ཡག་པོ་ཞིག་དང་།གཞུང་དྲང་གི་བློ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་ཀུན་
སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་སྟོན་པ་ཡག་པོ་ཞིགབཟོ་བོའི་བློ་ཞིག་ཁྱེར་་
ནས་ཤེས་བྱ་བརྒྱུད་སྤྲོད་ཡག་པོ་ཞིགསྙིང་རྗེའི་བློ་ཞིག་་་
ཁྱེར་ནས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ལག་ལེན་པ་ཡག་པོ་ཞིག་བཅས་
བྱས་ནས“ཡོད་པ་བཞིའི”དགེ་རྒན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་་་་་་

པའི་བརྩོན་ལེན་བྱས་ཏེ།དགེ་རྒན་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་་་
བ་དང་།ལས་སྒོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ།གྲུབ་ཆ་ལུགས་དང་་་་
མཐུན་པ།གསོན་ཤུགས་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱང་ཚད་མཐོ་་་
བའི་ཆེད་ལས་ཅན་གྱི་དགེ་རྒན་དཔུང་ཁག་ཅིག་ཧུར་་་་་་
ཐག་གཏོད་དགོས།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ནན་བཤད་གནང་དོན།
ཏང་གིས་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་་་་
འགོ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་་་
དང་།ཏང་ཨུད་ཀྱི་གཅིག་གྱུར་འགོ་ཁྲིད་དང་།ཏང་་་་་
སྲིད་ཀྱིས་ཁུར་མཉམ་ལེན་དང་དོན་སྤྱི་སྒྲུབ།སྡེ་ཚན་སོ་་
སོས་རང་འགན་གཙང་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་འགོ་་་་
ཁྲིད་སྒྲིག་སྲོལ་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་་་
སྟེ།སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དེ“ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་་་
ལྔ་པའི”འཆར་འགོད་ནང་གི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་་་་
ཏུ་བརྩིས་ནས།རང་ལྗོངས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་བྱ་གཞག་་་་་་་
སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་་་་་་་
དགོས།དགེ་རྒན་འཚར་ལོངས་དང་ཡར་རྒྱས་ཡོང་་་་་་་་
བར་སེམས་ཁུར་བྱེད་པ་དང་དགེ་རྒན་ལ་བརྩི་བཀུར་་་་་་
དང་སློབ་གསོར་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཟབ་མོ་་་་་་
བཏོད་དེ།རྒྱ་ཆེའི་དགེ་རྒན་ཚོ་བློ་བདེ་པོ་དང་།སྤྲོ་་་་་་་་
སེམས་ཆེན་པོ།བག་ཕེབས་པོ།སེམས་ལྷོད་པོ་བཅས་་་་
ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་ཁྲིད་ལས་ལ་གཞོལ་ནས།སློབ་གསོ་དེང་་
རབས་ཅན་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ་དང་མི་དམངས་བློ་་་་་་་
ཡིད་ཚིམ་པའི་སློབ་གསོ་ཡག་པོ་གཉེར་ཆེད་ལེགས་སྐྱེས་་་
དེ་བས་ཆེ་བ་འབུལ་དགོས།
ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ད་དུང་ལྷ་ས་སློབ་གསོ་གྲོང་ལ་
གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྟེ།རྣམ་གྲངས་འཆར་འགོད་་་་་་་་་
འཛུགས་སྐྲུན་དང་ཨར་ལས་མྱུར་ཚད་སོགས་ཀྱི་གནས་་་་
ཚུལ་སྐོར་གྱི་སྙན་ཞུ་གསན་པ་མ་ཟད།ཨར་ལས་ཚན་པ་
དང་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ཚན་པའི་འགན་འཁུར་བ་དང་སྤེལ་་
རེས་གཏིང་ཟབ་ཀྱང་གནང་ཞིང་།ཁོང་གིས་འཆར་་་་་་་
འགོད་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་དང་།སློབ་ར་ཇུས་་་་་་་་་
འགོད་ལེགས་པར་བྱེད་པ།འགྲོ་ལམ་དང་།དྲོད་་་་་་་་་་་
གཏོང་།ཆ་འཕྲིན་ཅན་སོགས་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་་་་
ལེ་ལག་ཚང་བའི་འཆར་འགོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ།རྣམ་་་་་་
གྲངས་སྐུལ་གཏོང་ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བཅས་བྱས་་་་་་་
ནས་ཆུ་ཚད་མཐོ་བའི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་སློབ་གསོ་གླིང་་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས།སྤུས་ཚད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟབ་་་་
ཏུ་གཏོང་བ་དང་།སྤུས་ཚད་ཨང་དང་པོར་འཛིན་རྒྱུ་་་་་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ།ཨར་ལས་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་་་་
ཆེ་རུ་གཏོང་བ།ལས་གྲྭའི་བདེ་འཇགས་དང་སྤུས་ཚད་་་
ལ་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་འགག་སྒོ་ནན་སྲུང་བཅས་་་་་
བྱས་ཏེ།ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོད་བགམ་ཐེག་པའི་སྤུས་ལེགས་་་་་་
དང་།བདེ་འཇགས།སྤྱོད་གཙང་།རྩེ་གྲ་བཅས་ཀྱི་་་་་་
ལས་གྲྭ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱུས་སྐྲུན་དགོས་ཞེས་བསྟན་་་་་་་
གནང་བ་རེད།
（སྤེན་ཚེ་དང་དཔའ་མོས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཝང་ཅུན་ཀྲེང་གིས་ལྷ་སར་སློབ་གསོའི་ལས་དོན་ལ་བརྟག་ཞིབ་དང་དགེ་རྒན་གྱི་འཐུས་མིར་འཚམས་འདྲི་གནང་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།
2025ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་གདལ་ཟླ་བའི་བོད་རང་སྐྱོང་་་་་་་་་་་
ལྗོངས་དང་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོགས་ར་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྒོ་ཐོག་མའི་འགོ་་་་་་་་་་
འཛུགས་མཛད་སྒོ་བོད་ལྗོངས་རང་བྱུང་ཚན་རིག་འགྲེམས་ཁང་དུ་གཟབ་་་་་
རྒྱས་ངང་འཚོགས་པ་རེད།རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚན་རིག་བྱང་ཚད་རྩ་གནད་་་་
ཀྱི་ཁོངས་མིའི་ཚན་པའི་འགོ་ཁྲིད་མཛད་སྒོར་ཞུགས་ནས་སྡེ་ཁུལ་གྱི་གྲོང་མི་་
དང་།སློབ་མའི་འཐུས་མི།མཐོ་སློབ་ཀྱི་ཚན་ཞིབ་མི་སྣ།དེ་བཞིན་ཚན་་་་་་
རིག་ཁྱབ་གདལ་ལས་དོན་པའི་འཐུས་མི་བཅས་དང་མཉམ་དུ་བོད་ཀྱི་ཚན་་་
རིག་ཁྱབ་གདལ་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་མཉམ་དུ་རྩོམ་འགོ་་་

ཚུགས་པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོས་གསར་དུ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱབ་པའི《ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་ཁྱབ་གདལ་་་་་་་་་་བཅའ་ཁྲིམས》ལག་བསྟར་བྱེད་པ་གོ་སྐབས་སུ་བྱས་ཤིང་།བཅའ་་་་་་་་ཁྲིམས་དེར་ལོ་རེའི་ཟླ་བ་དགུ་པ་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་་་་་་་་་་་་གདལ་ཟླ་བར་གཏན་འཁེལ་བྱས་པ་དང་བོད་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་གདལ་་བྱ་གཞག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཡས་གཞོགས་གཡོན་་་་་་་་་་་་འདེགས་བྱས་ཡོད།
མཛད་སྒོའི་ཐོག་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚན་རྩལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་་་་

ཐང་ཙེ་ཧུའེ་ཡིས་ཤིས་ཚིག་བསྒྲོན་ནས་བོད་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་གདལ་བྱ་་་་་་་་་་་གཞག་གི་མཆོང་སྐྱོད་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕྱིར་དྲན་བྱས་ཤིང་།གྲངས་་་་གཞི་ལས་མངོན་པར་གཞིགས་ན།བོད་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཚན་རིག་བྱང་་་་་ཚད་དེ་2010ལོའི་0.1%ནས་2015ལོའི་1.93%བར་རིམ་བཞིན་མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་།2023ལོར་7.6%བར་འཕར་ཡོད།མངོན་གསལ་དོད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གྲངས་གཞི་དེ་ནི་ཚན་རིག་བྱང་ཚད་རྩ་གནད་ཀྱི་་་་་་་་་་་་ཁོངས་མིའི་ཚན་པ་ཁག་གིས་ལོ་མང་རིང་མཉམ་དུ་འབད་བརྩོན་དང་སྤྱི་་་་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་་་་རེད།

2025ལོའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཁྱབ་གདལ་ཟླ་བའི་བོད་ཀྱི་
ཚོགས་ར་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྒོ་ཐོག་མ་སྤེལ་འགོ་ཚུགས་པ།